
فصل نامه دانش شناسی

(علوم کتابداری و اطلاع رسانی و فناوری اطلاعات)

دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال

سال یازدهم، شماره ۲، پاییز ۱۳۹۷، از صفحه ۱۵ الی ۲۷

بررسی وضعیت مدیریت اطلاعات چاپی شخصی اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز

هومن سلیمانی^۱ | غلامرضا حیدری^۲ | فرزانه قنادی نژاد^۳

۱. کارشناس ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه شهید چمران اهواز (نویسنده مسئول). hooman.soleimani@yahoo.com

۲. دانشیار گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه شهید چمران اهواز ghrhaidari@gmail.com

۳. کارشناس ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی دانشگاه شهید چمران اهواز f_ghanadinezhad@yahoo.com

تاریخ دریافت: ۹۷/۱/۱۵ تاریخ پذیرش: ۹۷/۶/۲۴

چکیده

هدف: هدف این پژوهش بررسی وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی چاپی اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز با استفاده از مدل جونز است.

روش پژوهش: پژوهش حاضر که به صورت پیمایشی انجام شده است، به لحاظ هدف از نوع کاربردی و به لحاظ ماهیت از نوع توصیفی و تحلیلی است. جامعه‌ی پژوهش شامل کلیه‌ی اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز است. با تعیین تعداد کل اساتید (۵۹۹ نفر) و با استفاده از جدول کرجی سوروگان، تعداد تقریبی نمونه ۲۲۰ نفر تعیین شد که از این تعداد ۱۹۳ پرسشنامه برگردانه (نرخ پاسخ ۸۷/۷۲ درصد) شد. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش‌های آمار توصیفی (میانگین و انحراف معیار) و آمار استنباطی (آزمون تی مستقل و آنوا) استفاده شد.

یافته‌ها: یافته‌ها نشان می‌دهد که میانگین فعالیت‌های یافتن و دوباره‌یابی ۲/۹۵، ذخیره‌سازی ۲/۷۳، سازماندهی ۲/۸، نگهداشت ۳/۱۴، امنیت ۳/۳۳، ارزشیابی و مفهوم‌سازی ۲/۶۲، تدبیر و مفهوم‌سازی ۲/۵۱ و میانگین کلی مدیریت اطلاعات شخصی چاپی ۲/۸۶ است. از نظر جنسیت، درجه‌ی علمی و سن تفاوت معنی داری میان وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی اعضای هیئت علمی مشاهده نمی‌شود.

نتیجه‌گیری: نتایج پژوهش حاکی از آن است که وضعیت کلی مدیریت اطلاعات شخصی چاپی اعضای هیأت علمی در سطح نسبتاً مطلوبی است. اعضای هیئت علمی دارای درجه‌ی علمی مرتبی و بین سین ۳۵-۲۵ سال بهترین عملکرد را در زمینه‌ی مدیریت اطلاعات شخصی چاپی داشته‌اند. هم‌چنین کیفیت مدیریت اطلاعات شخصی چاپی مردان بهتر از زنان بوده است.

کلیدواژه‌ها: اطلاعات چاپی، اعضای هیأت علمی، مدیریت اطلاعات، مدیریت اطلاعات شخصی، علم اطلاعات و دانش‌شناسی.

اعضای هیأت علمی از جمله پژوهشگران جامعه‌ی علمی و دانشگاهی هستند که به واسطه‌ی فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی خود، با حجم زیادی از اطلاعات الکترونیکی مواجه‌اند که اگر اطلاعات شخصی خود را به درستی مدیریت کنند، می‌توانند با سرعت و سهولت بیشتری به اطلاعات مورد نیاز خود دست یابند. مدیریت اطلاعات شخصی می‌تواند نقش مؤثری در مدیریت مسائل شغلی و پژوهشی اعضای هیأت علمی داشته باشد. به طور کلی، مدیریت اطلاعات شخصی می‌تواند باعث بهبود سواد اطلاعاتی، کاهش سردرگمی، جلوگیری از گم شدن اطلاعات ارزشمند و در نهایت، افزایش کارایی، پیشرفت و موفقیت شغلی و استفاده‌ی درست و بهینه از اطلاعات شخصی در راستای تحقق اهداف اعضای هیأت علمی خواهد شد.

مطالعات مختلفی نشان می‌دهد که دانشجویان و استادی نیاز به آموزش بیشتری در راستای رفع مشکلات مدیریت اطلاعات شخصی خود نیاز دارند (آموزنده، ۱۳۹۰؛ عبدالهی، ۱۳۹۰؛ اویی اوتاپا و دذی، ۲۰۱۳). با توجه به این که به ندرت به مسئله‌ی مدیریت اطلاعات شخصی چاپی پرداخته شده است، لذا پژوهش حاضر در صدد است تا با استفاده از مدل جونز^۲ (۲۰۰۸) به بررسی وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی چاپی اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز پردازد. جونز فرایند مدیریت اطلاعات شخصی افراد را در هفت دسته ارائه کرده است که شامل فعالیت‌های «یافتن اطلاعات»، «ذخیره‌سازی اطلاعات»، «سازماندهی اطلاعات»، «نگهداشت اطلاعات»، «امنیت اطلاعات»، «ارزشیابی و ارزشگذاری اطلاعات» و «تدبیر و مفهوم‌سازی» هستند. در واقع این پژوهش بر آن است تا با الگوگیری از مدل جونز، مشخص کند که فعالیت‌های مدیریت اطلاعات شخصی چاپی اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز در چه سطحی قرار دارد و به فراخور نتیجه‌ی حاصل از این بررسی، به شناسایی مشکلاتی که اعضای هیئت علمی در مدیریت اطلاعات شخصی خود با آن‌ها مواجه هستند پرداخته شود و ضمن شناخت نقاط ضعف موجود، نسبت به تقویت آن‌ها اقدام شود.

مقدمه

مدیریت کامل بر اطلاعات شخصی یکی از چالش‌هایی است که جامعه‌ی بشری از دیرباز با آن مواجه بوده است. علت اصلی این چالش، محدودیت‌های شناختی انسان است. از علل نیاز به مدیریت اطلاعات شخصی، سریز اطلاعاتی^۱ است که در بیشتر موقع منجر به آلودگی اطلاعات می‌شود (زوارقی، ۱۳۸۹). در قرن ییسم، افزایش بیش از حد تولید اطلاعات علمی که از آن تحت عنوان انفجار اطلاعات یاد می‌شود و بروز چالشی تحت عنوان سریز اطلاعات که سبب اقتباس مهارت‌های خاصی برای مهار اطلاعات شخصی شد، همه بازنمونی از محدودیت بشر در مهار اطلاعات شخصی خود است.

اعضای هیأت علمی به عنوان مدرسان و پژوهشگرانی که در عرصه‌ی علم و دانش کار می‌کنند برای تدریس و انجام پژوهش و طرح‌هایی که در دست اجرا دارند، با حجم انبوهی از اطلاعات چاپی مواجه هستند. آن‌ها باید بتوانند نیاز اطلاعاتی خود را تشخیص بدهند و از میان حجم زیاد اطلاعات، منابع مورد نیاز خود را بیابند و جهت استفاده به مجموعه اطلاعات شخصی خود وارد کنند. بنابراین، اطلاعات جدید به طور دائم به مجموعه اطلاعات شخصی آن‌ها اضافه و روز به روز بر حجم اطلاعات قبلی افزوده می‌شود.

به این ترتیب، اعضای هیأت علمی برای این که بتوانند از مجموعه اطلاعات شخصی خود به نحوی مطلوب، بهینه و کارا استفاده کنند، نیازمند به کارگیری و رعایت یک رشته فعالیت‌ها به نام «فعالیت‌های مدیریت اطلاعات شخصی» هستند. با استفاده از این فعالیت‌ها می‌توان فراهم‌آوری، سازماندهی و استفاده از اطلاعات را به نحو مطلوب انجام داد. در صورتی که اعضای هیأت علمی، با فعالیت‌ها و عناصر مدیریت اطلاعات شخصی آشنا نباشند و نتوانند به طور مناسب از آن‌ها در مدیریت مجموعه اطلاعات شخصی خود استفاده کنند، موجب عدم دسترسی درست و به موقع به اطلاعات، گم شدن اطلاعات ارزشمند و به تبع آن اتلاف وقت، انرژی و هزینه می‌شود.

². Osae Otopah & Dadzia

³. Jones

¹. Information overload

۱. اسناد اطلاعاتی فعال: این اسناد به آسانی در دسترس کاربر قرار داشته و اغلب روی هم اباشته شده‌اند.
 ۲. فایل‌های شخصی کاری: این اسناد معمولاً در داخل فایل‌ها و قفسه‌ها قرار دارند و از دسترسی سریع افراد خارج‌اند.
 ۳. اسنادی آرشیوی: این اسناد اغلب به صورت‌های مختلفی مثلاً پوشیدنی بر اساس تاریخ و موضوع دور از دسترس قرار می‌گیرند و کاربر تنها به هنگام نیاز به آن‌ها مراجعه می‌کند. منظور کول از این سطوح سه‌گانه، در واقع همان سطوح ذخیره‌سازی است که یکی از ویژگی‌های اطلاعات شخص برشمرده شد.
- ملون^{۱۳} (۱۹۸۳) نیز از دیگر کسانی است که نخستین مطالعات را در این زمینه انجام داده است. او در این پژوهش خود به شناسایی دو نوع سازماندهی مدارک پرداخت؛ یکی سازماندهی مرتب^{۱۴} و دیگری سازماندهی نامرتب^{۱۵}. این پژوهش که در رابطه با رفتارهای سازمانی کارکنان اداره‌ها بود به روش مصاحبه انجام شده است تا ساختاری از موقعیت میزها، قفسه‌های کتاب و برگه‌های روی هم اباشته شده بر روی میزها به دست بیاید. از جمله نتایج این پژوهش، بررسی وجود رابطه بین محتوای شغل و کیفیت سازماندهی اسناد بود. ملون به این نتیجه رسید افرادی که وظایف مشخص و منظمی انجام می‌دادند (مانند منشی‌ها یا کارمندان) نسبت به افرادی که دارای وظایف نامشخص و غیرقابل پیش‌بینی بودند (مانند پژوهشگران) دارای مجموعه‌ای از اسنادی بودند که به نحوی بهتر سازماندهی شده و دارای نظم بیش‌تری بود. بنابراین، افراد شرکت کننده در این پژوهش با دسته‌بندی اسناد خود با مشکلی مواجه بودند که به صورت اسناد روی هم اباشته شده دیده می‌شد.

نخستین کسی که عبارت «مدیریت اطلاعات شخصی» را مورد استفاده قرار داد، لنسدیل^{۱۶} (۱۹۸۸) بود. او در مقاله‌ی خود برای اولین بار واژه‌ی مذکور را به کار برد. لنسدیل (۱۹۸۸) یافته‌های دو اثر قبل از خود یعنی پژوهش‌های کول (۱۹۸۲) و

مطالعات مختلفی در خارج و داخل کشور به بررسی وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی چاپی پرداخته‌اند. مطالعات در این زمینه، پس از طی مراحل اولیه‌ی خود و بررسی نحوه‌ی اطلاع‌بابی و نیز نمایه‌ی شخصی افراد رو به سوی مدیریت اسناد شخصی کاغذی نهاد. مطالعات انجام شده راجع به مدیریت اسناد کاغذی شخصی تا قبل از دهه‌ی ۱۹۸۰ به صورت توصیفی انجام شده بود (دتلر^۱، ۲۰۱۱).

از دهه‌ی ۱۹۸۰ به بعد مدیریت اطلاعات شخصی اسناد چاپی مطرح شد و بیش‌تر تأکید بر این بود که افراد اطلاعات شخصی خود را چگونه و چرا به شیوه‌ای خاص سازماندهی می‌کنند. در سال‌های ۱۹۸۰ تا ۲۰۰۰ اکثر مطالعات انجام شده در بافت محیط کار بوده که به مطالعه‌ی کارکنان و مدیران با سطوح مختلف مسئولیت پرداخته است (مجاور، ۱۳۹۲). در این سال‌ها که هنوز فناوری‌های جدید رایانه‌ای همانند فناوری‌های سنتی (کاغذ) در بافت محیط کار مورد قبول قرار نگرفته بود، بسیاری از پژوهش‌ها مانند باریو^۲ (۱۹۹۵)، باریو و نارדי^۳ (۱۹۹۵)، فرتیگ^۴ و دیگران (۱۹۹۶) و جونز و ثامس^۵ (۱۹۹۷) به بررسی و مقایسه‌ی مدیریت اطلاعات شخصی اسناد چاپی و الکترونیکی پرداختند. کول^۶ (۱۹۸۲) یکی از نخستین کسانی است که مدیریت اسناد شخصی چاپی را مورد بررسی قرار داده است. وی در پژوهشی به شناسایی برخی از مهم‌ترین ویژگی‌های اطلاعات شخصی افراد پرداخت. از دیدگاه کول، نوع^۷، شکل^۸، حجم^۹، پیچیدگی^{۱۰}، عملکرد^{۱۱} و سطوح ذخیره‌سازی^{۱۲} از مهم‌ترین این ویژگی‌ها هستند. کول تشریح کرد که افراد در تعامل با اطلاعات شخصی خود همواره با سه سطح از اطلاعات رو به رو هستند:

¹. Detlor

². Barreau

³. Nardi

⁴. Fertig

⁵. Jones & Thomas

⁶. Cole

⁷. type

⁸. form

⁹. volume

¹⁰. complexity

¹¹. function

¹². level of storage

¹³. Malone

¹⁴. neat

¹⁵. messy

¹⁶. Lansdale

زندگی نامه‌ها در یک محل و کتاب‌های درسی در محلی دیگر کنار یکدیگر قرار گیرند) و کیفیت اسناد و مدارک (مثلاً اسناد با کیفیت و مورد استفاده در یک مکان، و اسنادی که کیفیت پایین تری دارند و کمتر مورد استفاده قرار می‌گیرند در مکانی دیگر نگهداری می‌شوند).

وایتاکر و هیرشبرگ^۴ (۲۰۰۱) در پژوهشی به مطالعه و بررسی تجربی فرآیند و عملکرد آرشیوهای چاپی ادارات پرداختند. روش این پژوهش پیماشی است که با ابزار مصاحبه نیمه‌ساختاریافته انجام شده است. نتایج این مطالعه در قالب اثبات سه نتیجه‌ی زیر ارائه شد:

۱. کهنگی: آرشیوهای چاپی، که زمانی بسیار ارزشمند بودند حالا دیگر به علت تغییرات عمومی در اداره به طور فزاینده‌ای نامربوط هستند؛

۲. اسناد منحصر به فرد: کارمندان در مورد ذخیره اطلاعات، منطقی و عاقلانه رفتار می‌کنند؛ آن‌ها تمايل دارند که فقط داده‌های منحصر به فرد را ذخیره کنند و ذخیره‌ی داده‌های تکراری که در جاهای دیگر نیز در دسترس است را ناکارآمد می‌دانند و درصد از آن‌ها دارای اسنادی منحصر به فرد بودند.

۳. بایگانی: کارمندان بایگانی کردن کاغذها را راهکار خوبی برای ذخیره می‌دانند. پژوهشگران نیز به بررسی تأثیر راهبردهای فرایند چاپی در ساختار آرشیو پرداختند و تفاوت بین بایگانی و روی هم انشائتن کاغذها را نیز بیان کردند (مجاور، ۱۳۹۲). در ایران نیز، شکاری (۱۳۹۴) در پژوهش خود با کاربرد مدل ۷ مرحله‌ای جونز به بررسی وضعیت مدیریت اطلاعات اسناد چاپی و الکترونیکی شخصی اعضای هیأت علمی علم اطلاعات و دانش‌شناسی ایران پرداخت. نتایج نشان داد که میانگین کلی مدیریت اطلاعات شخصی الکترونیکی میانگین فعالیت مربوط به «ذخیره‌سازی» و مطلوب بود. بالاترین میانگین فعالیت مربوط به «نگهداشت» بود. به لحاظ درجه‌ی علمی تفاوت معنی‌داری در مدیریت اطلاعات شخصی اسناد وجود دارد. اما به لحاظ جنسیت و سن تفاوت معنی‌داری مشاهده نشده است. مروری بر پژوهش‌های انجام شده در خارج

ملون (۱۹۸۳) را از دیدگاه روان‌شناسی مورد بررسی قرار داد. وی توضیح داد که در اداره‌ها اسنادی که به صورت نامنظم روی هم انباشته شده‌اند نشان دهنده‌ی نیاز کاربران به این اسناد است. لنسلیل (۱۹۸۸) دریافت که آن‌چه کاربران در مورد یک مدرک به یاد می‌آورند ممکن است که فقط از محتواهی موضوعی آن مدرک نباشد. بلکه اطلاعاتی مانند ظاهر مدرک نیز می‌تواند مؤثر باشد. در واقع آن‌چه کاربر در هنگام استفاده‌ی شخصی یا ایجاد آن سند انجام داده است می‌تواند نقش بارزی در به یاد آوردن آن سند داشته باشد. لنسلیل (۱۹۸۸) ساختار یا بافت^۱ را یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های مدیریت اطلاعات شخصی برشمرد. کواسنیک^۲ (۱۹۹۱) در پژوهشی به بررسی و تحلیل پست الکترونیکی اسناد پرداخت. وی در این پژوهش که به روش مصاحبه انجام شده بود، از اسناد خواست تا پست‌های الکترونیکی دریافت شده در یک روز خود را مرتب نمایند. نتایج نشان داد که جامعه‌ی مورد بررسی، از مجموعه‌ای از ویژگی‌های توصیفی برای سازماندهی اسناد و اطلاعات خود استفاده می‌کنند. هم‌چنین مشخص شد که می‌توان افراد را در سازماندهی و طبقه‌بندی اسناد مدل‌سازی و پیش‌بینی نموده و مقدمات مرتباً سازی خود کار توسط آنان را فراهم آورد.

این یافته‌ها، ۴ سال بعد، توسط باریو (۱۹۹۵) مورد تأیید قرار گرفت و این اعمال را با اسناد الکترونیکی انجام داد. از دیگر مطالعات انجام شده در حوزه‌ی مدیریت اطلاعات شخصی چاپی، می‌توان به پژوهش کیس^۳ (۱۹۹۱) اشاره کرد. این مطالعه به صورت کیفی و با روش مصاحبه انجام شد. کواسنیک در این پژوهش ویژگی‌های فیزیکی اسناد را مورد بررسی قرار داد و دریافت که فرد، اغلب، قبل از آنکه اسناد خود را بر اساس موضوع آن‌ها ذخیره و سپس سازماندهی نماید، دو عامل فیزیکی یعنی پیکربندی فضایی دفتر کار و شکل اسناد را مورد توجه قرار می‌دهند. به عبارت دیگر، این موارد بیش از موضوع اسناد مورد توجه قرار می‌گیرند. نتایج این پژوهش عوامل مهم دیگری را نیز مشخص نمود. از جمله عمل یا هدف اسناد (به این معنا که مثلاً

¹. context

². Kwasnik

³. Case

می‌دهد. به منظور حصول اطمینان از روایی صوری^۱ (ظاهری^۲) و روایی محتوایی^۳ پرسشنامه، به چند تن از اساتید، صاحب‌نظران و دانشجویان دکتری مراجعه و نظرات و اصلاحات خواسته شده توسط آنان در پرسشنامه اعمال شد. پایایی پرسشنامه نیز با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ^۴ به میزان ۰/۸۷ برای مدیریت توسط شکاری (۱۳۹۴) سنجید شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از روش‌های آمار توصیفی (میانگین و انحراف معیار) و آمار استنباطی (آزمون تی مستقل و آنوا) انجام گرفته است.

یافته‌ها

اطلاعات جمعیت‌شناختی

از میان ۲۲۰ نفر اساتید شرکت‌کننده در این پژوهش، ۸۹ نفر (۴۰/۴۵ درصد) مربوط به مردان و ۱۰۴ نفر (۴۷/۲۷ درصد) مربوط به زنان است. از میان پاسخ‌دهندگان، ۱۵ نفر (۶/۸۱ درصد) با درجه‌ی علمی مرتبی، ۸۸ نفر (۴۰ درصد) با درجه‌ی علمی استادیار، ۶۱ نفر (۲۷/۷۲ درصد) با درجه‌ی علمی دانشیار و ۲۹ نفر (۱۳/۱۸ درصد) با درجه‌ی علمی استاد بوده‌اند. ۹ نفر (۴/۰۹ درصد) در گروه سنی ۳۶-۴۵ سال، ۶۲ نفر (۲۸/۱۸ درصد) در گروه سنی ۴۶-۵۵ سال و ۴۸ نفر (۲۱/۱۸ درصد) در گروه سنی ۵۶ سال به بالا قرار دارند.

پاسخ به پرسش‌های پژوهش

۱. وضعیت کلی مدیریت اطلاعات چاپی شخصی اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز چگونه است؟ در پژوهش حاضر مدیریت اطلاعات شخصی چاپی اعضای هیئت علمی بر اساس مدل جونز (۲۰۰۸) شامل ۷ فعالیت است. هیئت علمی در مورد مطلوبیت سطوح هر یک از فعالیت‌های مدیریت اطلاعات شخصی اعضای هیأت علمی از طیف استاندارد ارزیابی حجازی، بازرگان و اسحاقی (۱۳۸۷) استفاده شده است.

و داخل از کشور نشان می‌دهد که این مطالعات در خارج از کشور از دهه‌ی ۱۹۸۰ و در ایران از دهه‌ی ۱۳۹۰ آغاز شده است. پژوهشگران ابتدا وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی افرادی را که دارای اطلاعات شخصی بوده‌اند و سپس افراد مختلف از اشار گوناگون را مورد بررسی قرار داده‌اند. تعدادی از این مطالعات به بررسی وضعیت مدیریت اطلاعات اسناد چاپی پرداختند و شماری از آن‌ها به مقایسه‌ی مدیریت اطلاعات اسناد چاپی و الکترونیکی اختصاص یافته است. پژوهش حاضر بر آن است تا به سوالات زیر پاسخ دهد:

۱. وضعیت کلی مدیریت اطلاعات چاپی شخصی اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز چگونه است؟
۲. وضعیت هر یک از مؤلفه‌های مدیریت اطلاعات چاپی شخصی در اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز چگونه است؟
۳. آیا از لحاظ ویژگی‌های جمعیت‌شناختی (جنسیت، مرتبه‌ی علمی و سن) تفاوت معنی‌داری در میان مدیریت اطلاعات چاپی شخصی اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز وجود دارد؟

روش پژوهش

پژوهش حاضر از نوع کاربردی است که با روش توصیفی- تحلیلی و پیمایشی انجام گرفته است. جامعه‌ی پژوهش شامل کلیه‌ی اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز است. با تعیین تعداد کل اساتید (۵۹۹ نفر) و با استفاده از نمونه‌گیری تصادفی- طبقه‌ای و جدول کرجسی- مورگان، تعداد تقریبی نمونه ۲۲۰ نفر تعیین شد. از میان ۲۲۰ پرسشنامه‌ی توزیع شده، تعداد ۱۹۳ پرسشنامه برگردانده شد. به این ترتیب، نرخ بازگشت پرسشنامه‌ها ۸۷/۷۲ درصد و قابل قبول است. ابزار گردآوری داده‌ها در این پژوهش تلفیقی از پرسشنامه‌های آموزنده (۱۳۹۰)، مجاور (۱۳۹۲) و شکاری (۱۳۹۴) است که فعالیت‌های مدیریت اطلاعات شخصی الکترونیکی اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز را بر اساس مدل جونز (۲۰۰۸) مورد بررسی قرار

¹. Formal

². face validity

³. Content

⁴. Cronbach's alpha

جدول ۱ اطلاعات توصیفی هر یک از هفت فعالیت مدیریت اطلاعات چاپی شخصی اعضای هیأت علمی همراه با سطح مطلوبیت آنها آورده شده است.

در این طیف اگر میانگین مؤلفه‌های مورد نظر بین ۱ تا ۲/۳۳ باشد وضعیت نامطلوب، چنانچه این میانگین بین ۲/۳۳ تا ۲/۶۶ باشد وضعیت نسبتاً مطلوب، و اگر این میانگین بین ۲/۶۶ تا ۵ باشد وضعیت مؤلفه‌های مورد بررسی مطلوب ارزیابی می‌شود. در

جدول ۱. وضعیت کلی مدیریت اطلاعات چاپی شخصی

فعالیت‌ها	وضعیت کلی	۲/۱۴	۱۴	بیشترین	میانگین	انحراف استاندارد	سطح مطلوبیت
یافتن	نسبتاً مطلوب	۰/۸۴	۲/۹۵	۱۳	۴		
ذخیره‌سازی	نسبتاً مطلوب	۰/۹۷	۲/۷۳	۱۴	۳		
سازماندهی	نسبتاً مطلوب	۱/۰۸	۲/۸	۱۴	۳		
نگهداشت	نسبتاً مطلوب	۱/۰۱	۳/۱۴	۱۵	۳		
امنیت	نسبتاً مطلوب	۱/۱۴	۳/۳۳	۱۵	۳		
ارزشیابی و ارزش‌گذاری	نسبتاً مطلوب	۰/۹۴	۲/۶۲	۱۵	۳		
تدبیر و مفهوم‌سازی	نسبتاً مطلوب	۰/۸۱	۲/۵۱	۱۲	۳		
وضعیت کلی	نسبتاً مطلوب	۰/۹۷	۲/۸۶	۱۴	۲/۱۴		

هیئت علمی تا حدودی قادرند که اطلاعات چاپی شخصی خود را ذخیره نمایند. یافته‌ها بیانگر آن است که میانگین کلی فعالیت نگهداشت اطلاعات چاپی شخصی برابر ۳/۱۴ بوده که بیانگر وضعیت نسبتاً مطلوب این فعالیت است. نظر به داده‌های موجود در جدول ۲ میانگین کلی فعالیت امنیت اطلاعات چاپی شخصی برابر ۳/۳۳ است. بررسی‌ها نشان از وضعیت نسبتاً مطلوب این فعالیت می‌دهد. بررسی‌ها بیانگر آن است که میانگین کلی فعالیت امنیت تدبیر و مفهوم‌سازی اطلاعات چاپی شخصی برابر ۲/۶۲ و نشان دهنده وضعیت نسبتاً مطلوب این فعالیت است. مطابق با جدول ۲ میانگین کلی فعالیت تدبیر و مفهوم‌سازی اطلاعات چاپی شخصی برابر ۲/۵۱ بوده که بیانگر وضعیت نسبتاً مطلوب این فعالیت است.

۲. وضعیت هر یک از مؤلفه‌های مدیریت اطلاعات چاپی شخصی در اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز چگونه است؟

اطلاعات جدول ۱ نشان می‌دهد که هر هفت فعالیت مربوط به مدیریت اطلاعات شخصی چاپی اعضای هیأت علمی مورد بررسی با میانگین کلی ۲/۸۶ نشان دهنده وضعیت نسبتاً مطلوب است.

داده‌های مندرج در جدول ۲ وضعیت هر یک از مؤلفه‌های مدیریت اطلاعات شخصی اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز را به تفکیک گوییده‌ها نشان می‌دهد. بر اساس داده‌های جدول ۲ میانگین کلی فعالیت یافتن و دوباره‌یابی برابر ۲/۹۵ بوده که بیانگر سطح نسبتاً مطلوب این فعالیت است. میانگین کلی فعالیت ذخیره‌سازی اطلاعات چاپی شخصی برابر ۲/۷۳ و انحراف معیار آن برابر با ۰/۹۷ است. بر اساس طیف سطح مطلوبیت میانگین این گویه در سطح دوم قرار می‌گیرد که نشان دهندهی وضعیت نسبتاً مطلوب این فعالیت است.

داده‌های جدول ۲ بیانگر آن است که میانگین کلی فعالیت سازماندهی اطلاعات چاپی شخصی برابر ۲/۸ بوده که وضعیت نسبتاً مطلوب این فعالیت را نشان می‌دهد. به این معنی که اعضای

جدول ۲. وضعیت هر یک از مؤلفه های مدیریت اطلاعات چاپی شخصی اعضای هیئت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز

ردیف	وضعیت کلی	گویه ها	میانگین	انحراف معیار
۱۰/۸۷	یافتن اسناد چاپی در زمان مورد نیاز			۲/۶۱
	فراموش کردن محل نگهداری اسناد چاپی مورد نیاز			۳/۴۰
	رجوع به منبع اصلی به علت پیدا نکردن اسناد چاپی آرشیو شده			۲/۸۴
۱۰/۸۸	وضعیت کلی			۲/۹۵
	نگهداری آرشیو اسناد چاپی در محل مناسب			۲/۵۴
	نگهداری آرشیو اسناد چاپی به منظور رفع نیازهای آینده			۲/۴۹
۱۰/۸۰	نگهداری اسناد چاپی در محل هایی غیر از آرشیو اصلی			۳/۱۶
	وضعیت کلی			۲/۷۳
	نگهداری اسناد چاپی به صورت موضوعی در پوششها و قفسه های مختلف			۲/۶۴
۱۰/۹۶	مرتب سازی دوباره اسناد چاپی در فواصل زمانی مختلف			۲/۹۰
	استفاده از یادداشت های توضیحی برای مرتب سازی اسناد چاپی			۲/۸۸
	وضعیت کلی			۲/۸
۱۰/۰۷	کپی گرفتن و اسکن کردن اسناد چاپی مهم			۳/۳۱
	خانه تکانی ^۱ اسناد چاپی خود			۳/۱۵
	امحای اسناد چاپی قدیمی و بی استفاده و جداسازی آنها از اسناد چاپی جدید			۲/۹۸
۱۰/۰۸	وضعیت کلی			۳/۱۴
	شلوغ و به هم ریخته بودن میز کار			۳/۲۹
	پنهان کردن اسناد چاپی خود برای جلوگیری از دستیابی دیگران			۳/۳۲
۱۰/۱۳	نگهداری پروژه ها و تکالیف ناتمام در اطراف یا روی میز کار خود			۳/۴۰
	وضعیت کلی			۳/۳۳
	یافتن بهتر اطلاعات چاپی به دلیل دسته بندی			۲/۵۰
۱۰/۹۸	یافتن بهتر اطلاعات چاپی به دلیل یادداشت های توضیحی			۲/۷۲
	کنترل دقیق جریان ورود و خروج اسناد چاپی			۲/۶۶
	وضعیت کلی			۲/۶۲
۱۰/۹۴	پیوستگی و ارتباط کل مجموعه اسناد چاپی			۲/۵۱
	انجام بهتر امور روزمره به خاطر شناخت کافی از مجموعه اسناد چاپی خود			۲/۴۵
	داشتن ساختاری از اطلاعات چاپی در ذهن خود			۲/۵۷
۱۰/۸۱	وضعیت کلی			۲/۵۱
	۱. Spring cleaning			

بررسی وضعیت مدیریت اطلاعات چاپی شخصی اعضای هیئت علمی دانشگاه ...

الف. جنسیت

در راستای پاسخ به این پرسشن، از آزمون تی مستقل استفاده گردید که نتایج مربوط به این آزمون در جدول ۳ آمده است.

۳. آیا از لحاظ ویژگی‌های جمعیت شناختی (جنسیت، مرتبه علمی و سن) تفاوت معنی‌داری در میان مدیریت اطلاعات چاپی شخصی اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز وجود دارد؟

جدول ۳. نتایج آزمون تی مستقل در ارتباط با معنی‌داری تفاوت در مدیریت اطلاعات چاپی شخصی اعضای هیأت علمی از لحاظ

جنسیت

مقياس	جنسيت	ميانگين	انحراف معيار	مقدار t	درجه آزادی	سطح معنی‌داری
مدیریت اطلاعات شخصی چاپی	مرد	۶۱/۲۵	۹/۹۵	۱/۱۰	۲۱۷	۰/۲۷
	زن	۵۹/۷۶	۱۵/۰۲			

ب. درجه‌ی علمی
در راستای پاسخ به این پرسشن، از آزمون آنوا استفاده گردید که نتایج مربوط به این آزمون در جدول ۴ آمده است.

نتایج حاصل از آزمون تی مستقل نشان می‌دهد که میانگین مدیریت اطلاعات چاپی شخصی در مردان بالاتر از زنان است. لیکن با توجه به سطح معنی‌داری ۰/۲۷، این تفاوت معنی‌دار نیست.

جدول ۴. نتایج آزمون آنوا در ارتباط با تفاوت معنی‌داری در مدیریت اطلاعات چاپی شخصی اعضای هیأت علمی از لحاظ درجه علمی

مقياس	درجه علمی	ميانگين	انحراف معيار	مجموع مجذورات	درجہ آزادی	ميانگين	F	سطح معنی‌داری
مدیریت اطلاعات شخصی چاپی	مربی	۶۱/۷۸	۷/۴۴	۱۳۹/۴۵	۳	۱۰/۳۹	۰/۶۷	۰/۷
	استادیار	۶۱	۹/۹۳			۱۰/۴		
	دانشیار	۵۹/۷	۴۶/۴۸			۱۰/۴		
	استاد	۵۹/۴۸						

ج. سن
در راستای پاسخ به این پرسشن، از آزمون آنوا استفاده گردید که نتایج مربوط به این آزمون در جدول ۵ آمده است.

نتایج حاصل از آزمون آنوا نشان می‌دهد که میانگین مدیریت اطلاعات شخصی منابع چاپی از لحاظ درجه‌ی علمی در میان استادی دارای رتبه‌ی علمی مربی بیشتر است. لیکن با توجه به سطح معنی‌داری ۰/۷، این تفاوت معنی‌دار نیست.

جدول ۵. نتایج آزمون آنوا در ارتباط با تفاوت معنی‌داری در مدیریت اطلاعات شخصی اعضای هیأت علمی در منابع چاپی از لحاظ سن

سطح معنی‌داری	F	میانگین مجددرات	درجه آزادی	مجموع مجددرات	انحراف معیار	میانگین	سن	مقیاس
۰/۲۲	۱/۴۵	۱۴۲/۷۹	۳	۴۲۸/۳۹	۶/۳۶	۶۲/۵۳	۲۵-۳۵	مدیریت اطلاعات شخصی چاپی بالای ۵۶ سال
					۹/۸۵	۶۱/۷۱	۳۶-۴۵	
					۹/۶	۶۰/۴۳	۴۶-۵۵	
					۱۱/۱۲	۵۸/۳۲	۰/۹۵	

هم‌چنین مراجعه به منبع اصلی استاد به علت پیدا نکردن آنان در محل نگهداری و آرشیو شده (میانگین ۲/۸۴) در وضعیت نسبتاً مطلوب قرار دارند.

میانگین به دست آمده از گوییهای مورد بررسی در فعالیت «ذخیره‌سازی» اطلاعات شخصی در بخش منابع چاپی برای اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز برابر با ۲/۷۳ و در حد نسبتاً مطلوب است. یافته‌های پژوهش شکاری (۱۳۹۴) نیز در راستای پژوهش حاضر است. تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان می‌دهد که اعضای هیأت علمی کار نگهداری و آرشیو اسناد چاپی خود را از ابتدا در محلی مناسب انجام می‌دهند (میانگین ۰/۹۵). آرشیو اسناد چاپی در یک محل مناسب و ثابت، باعث می‌شود تا از پراکندگی و مفقود شدن آن‌ها و فراموش کردن محل نگهداری‌شان که در فعالیت یافتن و دوباره‌یابی مورد بحث قرار گرفت جلوگیری به عمل آید. هم‌چنین به میزان نسبتاً مطلوبی این استاد را به منظور رفع نیازهای احتمالی آینده آرشیو می‌کنند (میانگین ۰/۴۹). این نتایج در راستای یافته‌های وايتاکر و هیرشبرگ (۲۰۰۱) است که دریافتند کارمندان بایگانی و آرشیو کردن استاد را راهکار خوبی برای ذخیره‌سازی آن‌ها می‌دانند. نتایج نشان داد که جامعه‌ی مورد بحث اقدام به نگهداری استاد در محل‌هایی مختلف و غیر از آرشیو اصلی خود می‌کنند (میانگین ۰/۱۶). این امر گویای این نکته است که اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز آرشیوهای زیادی برای نگهداری استاد خود دارند و تمامی استاد را در محلی واحد نگهداری نمی‌کنند.

میانگین به دست آمده از گوییهای مورد بررسی در فعالیت «سازماندهی» اطلاعات چاپی شخصی برای اعضای هیأت علمی

نتایج حاصل از آزمون آنوا نشان می‌دهد که میانگین مدیریت اطلاعات شخصی منابع چاپی از لحاظ سن در میان استادی با میانگین سنی ۲۵-۳۵ بیشتر است. لیکن با توجه به سطح معنی داری ۰/۲۲ در فاصله ۰/۹۵-۰/۹۵ این تفاوت معنی دار نیست.

بحث و نتیجه‌گیری

یافته‌های پژوهش بیانگر آن است که میانگین میانگین‌های ۷ فعالیت مدیریت اطلاعات شخصی چاپی برابر با ۲/۸۶ است که در سطح نسبتاً مطلوب گزارش می‌شود. اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران با کمی تلاش بیشتر می‌توانند سطح مدیریت خود را بر اطلاعات شخصی چاپی به سطح مطلوب (۳/۶۷) برسانند. یافته‌های پژوهش حاضر در راستای یافته‌های پژوهش یافته‌های پژوهش شکاری (۱۳۹۴) است که مدیریت اطلاعات شخصی کاغذی را در سطح نسبتاً مطلوب گزارش کرد. فعالیت‌هایی که بیش‌ترین میانگین را کسب کرده‌اند «نگهداشت» با میانگین ۳/۱۴ و «امنیت» با میانگین ۳/۳۳؛ و پایین‌ترین آن «تدبیر و مفهوم‌سازی» با میانگین ۲/۵۱ است.

میانگین به دست آمده از گوییهای مورد بررسی در فعالیت «یافتن و دوباره‌یابی» در بخش اطلاعات چاپی شخصی برای اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز برابر با ۲/۹۵ و در حد نسبتاً مطلوب است که با نتایج پژوهش شکاری (۱۳۹۴) همسو است. تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان می‌دهد که اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز به میزان متوسطی قادرند تا استاد چاپی مورد نیاز خود را درست در زمانی که به آن استاد احتیاج دارند به دست آورند (میانگین ۲/۶۱)، و در حد متوسطی محل نگهداری استاد خود را فراموش می‌کنند (میانگین ۰/۴۰)،

میانگین به دست آمده از گویه‌های مورد بررسی در فعالیت «امنیت» اطلاعات چاپی شخصی برای اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران برابر با ۳/۳۳ و در سطح نسبتاً مطلوب است. یافته‌های این پژوهش با یافته‌های پژوهش شکاری (۱۳۹۴) همسو است. تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان می‌دهد که پنهان کردن اسناد و جاسازی آن‌ها در مکانی دور از دسترس عموم برای جلوگیری از دستیابی دیگران به آن‌ها در وضعیت نسبتاً مطلوبی قرار دارد (میانگین ۳/۳۲)، میز کار اعضای هیأت علمی از لحاظ شلوغ و به هم ریختگی میز کار موجب می‌شود تا اسناد را در زمانی که به آن احتیاج داریم بازیابی نشود. هم‌چنین اعضای هیأت علمی پژوهه‌ها و تکالیف ناتمام و به طور خلاصه اسناد چاپی بی‌استفاده که انجام آن‌ها از وظایف کنونی نیست را نیز به میزان متوسطی در اطراف خود و یا روی میز کار خود نگهداری می‌کنند (میانگین ۳/۴۰).

میانگین به دست آمده از گویه‌های مورد بررسی در فعالیت «ارزشیابی و ارزش‌گذاری» اطلاعات چاپی شخصی برای اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز برابر با ۲/۶۶ و در حد نسبتاً مطلوب است. یافته‌های پژوهش شکاری (۱۳۹۴) نشان دهنده‌ی وضعیت نسبتاً مطلوب در فعالیت «ارزشیابی و ارزش‌گذاری» اطلاعات چاپی تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان می‌دهد که دسته‌بندی اسناد چاپی شخصی اثرگذاری متوسطی در یافتن بهینه‌ی آن‌ها در میان آرشیو چاپی دارد (میانگین ۲/۵۰)، هم‌چنین یادداشت‌های توضیحی در کنار نام پوشش‌ها یا چسباندن برگه‌هایی کوچک بر روی اسناد که حاوی توضیحاتی راجع به آن سند باشد به میزان متوسط در یافتن آن اسناد اثرگذار است (میانگین ۲/۷۲). کنترل دقیق جریان ورود و خروج اسناد چاپی از مجموعه‌ی شخصی در وضعیت متوسطی قرار دارد (میانگین ۲/۶۶).

میانگین به دست آمده از گویه‌های مورد بررسی در فعالیت «تدبیر و مفهوم‌سازی» اطلاعات چاپی شخصی برای اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز برابر با ۲/۵۱ و در حد متوسط رو به پایین است که با یافته‌های شکاری (۱۳۹۴) همسو است.

دانشگاه شهید چمران اهواز برابر با ۲/۸ و در حد نسبتاً مطلوب است. یافته‌های پژوهش شکاری (۱۳۹۴) نیز بیانگر وضعیت نسبتاً مطلوب فعالیت سازماندهی اطلاعات چاپی شخصی است. اعضای هیأت علمی به میزان متوسطی اقدام به دسته‌بندی و آرشیو اسناد چاپی خود به صورت موضوعی در پوشش‌ها و قفسه‌های مختلف می‌پردازند (میانگین ۲/۶۴). مرتب‌سازی و سازماندهی منظم و در فواصل زمانی مختلف اسناد چاپی آنان نیز در سطح نسبتاً مطلوب قرار دارد (میانگین ۲/۹۰)، استفاده و کاربرد یادداشت‌های توضیحی در کنار اسناد و پوشش‌های اعضای هیأت علمی برای مرتب‌سازی و سازماندهی اسناد چاپی نیز همانند دو گویه‌ی قبل در سطح نسبتاً مطلوب قرار دارد (میانگین ۲/۸۸).

میانگین به دست آمده از گویه‌های مورد بررسی در فعالیت «نگهداشت» اطلاعات شخص در بخش منابع چاپی برای اعضای هیأت علمی دانشگاه شهید چمران اهواز برابر با ۳/۱۴ و در حد نسبتاً مطلوب است. اعضای هیأت علمی به طور متوسطی اقدام به کپی گرفتن، اسکن کردن و تکثیر اسناد چاپی (میانگین ۳/۳۱) می‌نمایند. این عمل می‌تواند راهکار مناسبی برای نگهداشت و موازنی از اسنادی باشد که اهمیت و افرای برای آنان دارد. یکی از مشکلاتی که در مجموعه‌ی اسناد چاپی افراد وجود دارد وجود اسنادی است که دیگر از آن استفاده‌ای نمی‌شود و لازم است تا اقدام به جداسازی، حذف و دور اندختن آن‌ها شود، تا هم جا برای نگهداری اسناد جدید باز شود و هم امکان سازماندهی آن‌ها راحت‌تر شود. خانه‌تکانی و امحای اسناد چاپی قدیمی و آن‌هایی که دیگر از آن استفاده‌ای نمی‌شود نیز در مجموعه‌ی چاپی شخصی اعضای هیأت علمی در سطح نسبتاً مطلوب (میانگین ۳/۱۵) قرار دارد. از سوی دیگر وضعیت جداسازی اسناد چاپی قدیمی و بی‌استفاده از اسناد چاپی جدید نیز در سطح نسبتاً مطلوب و متوسطی قرار دارد (میانگین ۲/۹۸). نتایج پژوهش شکاری (۱۳۹۴) نشان داد که میانگین فعالیت نگهداشت چاپی اطلاعات چاپی شخصی اعضای هیأت علمی گروه‌های آموزشی علم اطلاعات و دانش‌ستانی برابر با ۲/۸۱ و در سطح نسبتاً مطلوب است که با پژوهش حاضر همسو می‌باشد.

بگیرند، و در نتیجه تمایل، تجارت و فعالیت‌های بیشتری نسبت به استفاده از فناوری‌های جدید داشته باشد. آنچه در این پژوهش بدست آمد می‌تواند تأییدی بر این گفته‌ها باشد.

منابع

- آموزنده، م. (۱۳۹۰). بررسی عوامل مؤثر بر مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه الزهرا در سال تحصیلی ۱۳۹۰-۹۱. پایان نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی، دانشگاه الزهرا، تهران.
- زوارقی، ر. (۱۳۸۹). مدیریت اطلاعات شخصی: گامی نوین در سازماندهی شخصی اطلاعات. در: داریوش علیمحمدی و محسن حاجی زین العابدینی (ویراستاران). سازماندهی اطلاعات: رویکردها و راه کارهای نوین: مجموعه مقالات اولین همایش سالانه انجمن کتابداری و اطلاع‌رسانی ایران، ۱۶، ۱۷ اسفند ۱۳۸۵. تهران، کتابدار: ۴۹۸-۴۷۷.
- حجازی، ی؛ بازرگان، ع؛ اسحقی، ف. (۱۳۸۷). راهنمای گام به گام ارزیابی درونی کیفیت در نظام دانشگاهی. تهران: دانشگاه تهران، مؤسسه چاپ و انتشارات.
- شکاری، م. (۱۳۹۶). سنجش وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی اعضای هیئت علمی گروههای آموزشی علم اطلاعات و دانش‌شناسی ایران. پایان نامه کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه تهران، تهران.
- عبداللهی، ل. (۱۳۹۰). استفاده اعضای هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران از ابزارهای مدیریت اطلاعات شخصی. پایان نامه کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع‌رسانی، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران.
- مجاور، ا. (۱۳۹۲). بررسی وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه شهید چمران اهواز در مجموعه اطلاعات الکترونیکی شخصی بر اساس مدل جونز. پایان نامه کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش‌شناسی، دانشگاه شهید چمران، اهواز.

Barreau, D. K. (1995). Context as a factor in personal information managementsystems. *Journal of the American Society for Information Science*, 46 (5), 327-339.

تجزیه و تحلیل داده‌های بخش چاپی نشان می‌دهد که به پیوستگی و ارتباط کل مجموعه‌ی اسناد چاپی اعضای هیأت علمی در وضعیت متوسطی است (میانگین ۲/۵۱)، و با شناخت متوسطی که از مجموعه‌ی اسناد چاپی شخصی خود دارند قادرند تا امور روزمره‌ی خود را انجام دهند (میانگین ۲/۴۵)، و قبل از استفاده از این مجموعه به میزان متوسطی از آن طرح و ساختاری در ذهن دارند (میانگین ۲/۵۷).

بررسی‌ها بیانگر آن است که میانگین مدیریت اطلاعات شخصی چاپی در مردان بالاتر از زنان است با این وجود میان مدیریت اطلاعات شخصی چاپی اساتید مرد و زن تفاوت معنی‌داری وجود ندارد. یافته‌های این پژوهش همسو با یافته‌های پژوهش شکاری (۱۳۹۴) است. همچنین میانگین مدیریت اطلاعات شخصی منابع چاپی از لحاظ درجه علمی در میان اساتید با رتبه علمی مردی بیشتر و اساتید با رتبه علمی استاد کم تر است. لیکن این تفاوت معنی‌دار نیست که این نتایج برخلاف پژوهش شکاری (۱۳۹۴) است. نتایج بیانگر آن است که میان مجموعه فعالیت‌های مدیریت اطلاعات شخصی چاپی اعضای هیأت علمی از لحاظ سن تفاوت معنی‌داری وجود ندارد که هم راستا با نتایج پژوهش شکاری (۱۳۹۴) است. یافته‌های پژوهش حاکی از آن است که در گروههای سنی پس از ۳۶-۴۵ سال (یعنی ۴۶-۵۵ سال و ۵۶ سال به بالا) وضعیت مدیریت اطلاعات شخصی چاپی سیر نزولی را طی می‌کند. هر چند انتظار می‌رود که اعضای هیأت علمی که سن بالاتری دارند و کم تر خود را با رایانه و ابزارهای دیجیتالی درگیر می‌کنند، در بخش چاپی بهتر عمل کنند و مدیریت بهتری بر اسناد چاپی شخصی خود داشته باشند. اما چنین شرایطی مشاهده نشد و با بالا رفتن سن، میانگین مدیریت بر اسناد چاپی شخصی پایین می‌آید. نتایج این پژوهش همسو با پژوهش شکاری (۱۳۹۴) است. وی نیز در پژوهش خود اشاره می‌کند که به نظر می‌رسد هر چه سن افراد بالاتر رود تجربه‌ی استفاده‌ی آنها از رایانه نیز بیشتر شود، و در نتیجه مدیریت اطلاعات شخصی افراد نیز تحت تأثیر قرار بگیرد. هر چند این شرایط همیشه ساکن نیست، و ممکن است اساتید با سن کم بیشتر از اساتید با سن بالا، در معرض فناوری‌های نوین قرار

- Jones, S. R.; Thomas, P. J. (1997). Empirical assessment of individual's personal information management systems. *Behaviors & Information Technology*, 16(3), 158-160.
- Kwasnik, B. H. (1991). The importance of factors that are not document attributes in the organization of personal documents. *Journal of Documentation*, 47(4), 389-398.
- Malone, T. W. (1983). How do people organize their desks? Implications for the design of office information systems. *ACM Transactions on Information Systems (TOIS)*, 1(1), 99-112. Available at: <http://130.102.79.1/~id/projects/mailstacker/papers/malone.pdf> (Accessed 11 November 2014)
- Lansdale, M. W. (1988). The psychology of personal information management. *Applied Ergonomics*, 19 (1), 55-66.
- Osae Otopah, F.; Dadzie, P. (2013). Personal information management practices of students and its implications for library services. *Aslib Proceedings: New Information Perspectives*, 65(2), 143-160.
- Whittaker, S.; Hirschberg, J. (2001). The character, value, and management of personal paper archives. *ACM Transactions on Computer-Human Interaction (TOCHI)*, 8(2), 150-170.
- Barreau, D. K.; Nardi, B. A. (1995). Finding and reminding: File organization from the desktop. *SIGCHI Bulletin*, 27(3), 39-43.
- Case, D. O. (1991). Conceptual organization and retrieval of text by historians: The role of memory and metaphor. *Journal of the American Society for Information Science*, 42(9), 657-668.
- Cole, I. (1982). Human Aspects of Office Filing: Implications for the Electronic Office. In *Proceedings of the Human Factors Society*, 26th Annual Meeting, edited by Richard E. Edwards, 59-63. Santa Monica: Human Factors Society.
- Detlor, B. (2011). Information management. *International Journal of Information Management*, 30 (2), 103-108.
- Fertig, S., Freeman, E.; Gelernter, D. (1996). "Finding and reminding" reconsidered. *SIGCHI Bulletin*, 28(1), 66-69.
- Jones, W. (2008b). Personal information management. *Annual Review of Information Science and Technology*, 41(1), 453-504. Available at: <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/aris.2007.1440410117/full> (Accessed 16 Nov. 2012)

A survey the print personal information management status of Shahid Chamran University of Ahvaz faculty members

Soleymani, Hooman¹ | Heidari, Gholamreza² | Ghanadinezhad, Farzaneh³

1. knowledge and Information Science Shahid Chamran University
2. knowledge and Information Science Shahid Chamran University
3. knowledge and Information Science Shahid Chamran University

Abstract

Objective: The aim of this study is to investigate print personal information management status of Chamran University of Ahvaz faculty members using Jones model.

Methods: This study was conducted to survey, in terms of purpose and the nature of descriptive and analytical applications. The study population included all faculty members of Martyr Chamran University. By determining the total number of teachers (599 persons) and using the table Kerjcie& Morgan, the approximate number of samples was 220 people, of whom 193 returned questionnaires (response rate of 72/87%). To analyze the data, descriptive statistics (average and standard deviation) and inferential statistics (independent t-test, ANOVA) was used.

Results: The findings show that average finding and re-finding activities 95/2, 73/2 storing, organizing, 8/2, 14/3 maintenance, security 33/3, 62/2 evaluation and conceptualization, strategy and the overall average of 51/2 and 86/2 is a personal information manager. In terms of gender, academic degree and the age difference between the faculty management of personal information is not observed.

Conclusion: The results suggest that the overall situation of faculty members in the management of personal information printed is relatively high. The faculty with an academic degree of lecturer and between the ages of 25-35 years, had the best performance in terms of managing personal information. Also, personal printed information management quality of men was better than women.

Key words: Print information, faculty members, information management, personal information management, Knowledge and Information Science.